

Hanna Järlehed

Hanna Järlehed berättar om hur det började, sin tankeprocess, utmaningen med att skapa stora verk, glasyrbränning, utställningen och vad det betyder att få stipendiet.

Hur började det?

Jag har alltid hållit på med alla möjliga material. Byggt, målat, gjort med lera. Skapat eller byggt världar eller pyssla, ända sedan jag var liten. Och sedan har det fortsatt, hela livet.

Tankeprocess

Det är en ständigt pågående process. Jag tänker inte bara "jag ska göra det här" och så gör jag det, jag har inte sådana korta intervaller. Jag jobbar och så utvärderar jag, ofta i samband med en utställning, eller efter att jag avslutat ett projekt. Sedan fortsätter jag utifrån det, baserat på det jag gjort. Det är lite svårdefinierat, men det är bara en långsamt pågående process hela tiden. Med samma tema och samma material. Långsamt men långsamt framåt.

Storlek – en utmaning

Glasyren är en sak för man börjar alltid med små glasyrtester. Man blandar kanske tio ingredienser till ett hundragrams prov, och så gör man hundratals såna. Då så tycker man att många ser bra ut men så går man upp lite i storlek och då faller nästan alla bort. Som när jag letar efter mina transparenta glasyrer, då blir de flesta opaka när jag går upp i storlek eller tjocklek. Så det ändrar sig väldigt mycket med storleken. Uttrycken i materialen också och hur det känns när man tittar på dem.

Mest kritiskt i arbetsprocessen

För mig har det alltid varit glasyrbränningen. Det är det helt avgörande, eftersom jag har jobbat och fokuserat så mycket på glaseringen så har det varit helt avgörande för uttrycket. Det är också det sista momentet som man inte kan styra helt. Jag bränner med gas, så på ett sätt styr jag bränningen. Men jag kan inte kontrollera exakt hur gaslågan rör sig. Jag gör så gott jag kan när jag sätter in sakerna, jag har brännformar och lägger dem i chamot så de kan röra sig. De krymper mycket. Om det är tungt och ska dra ihop sig så måste det kunna röra sig lätt. Annars spricker det. Så jag försöker underlätta för leran i ugnen, det allra sista kan inte jag påverka.

När är du nöjd?

Oftast när jag öppnar ugnen vet jag direkt: godkänt eller inte godkänt. Ibland känner jag den här blev allt som jag ville ha. Men sen kan ju saker växa när du tagit ut dem. Det har ju mycket att göra med vad man har för bild av vad det ska bli. Man har ju ändå en bild eller ett mål.

Utställningen

Det är en fortsättning på mitt vanliga arbete. Det nya är att uttrycket är mörkare och att de är väldigt mycket större. Och sen är det nytt för mig att jobba med oglaserade former. De känns inte som fat längre. Nu är det väldigt mycket konstruktion över dem, de ser ut som hjul, något gjort av människor. Hela brukskopplingen har släppt. Man tänker inte alls på det, även om det är en stor cirkel. Men allt är ju cirklar. Nästan allt är runt. Jag hade en utställning med lite Johan Bauer-tema för mig själv. Då jobbade jag med skogs-reliefer. Det var mer en känsla än att det skulle föreställa något. För det ville jag ha, skogstjärnar som stod i rummet. Det såg ut som om de var uppgrävda, de såg ut som om de var lite jordiga och lite vatten. Det var mer att de skulle vara lite drömskt och trolskt än att de skulle föreställa något. De ser inte alls ut som skogstjärnar längre. Nu har de blivit något helt annat.

Stipendiet

Stipendier möjliggör alltid fortsatt arbete. Det är det bästa och roligaste med stipendier. Man får ro att jobba, kanske testa att gå upp i storlek. Jag har ju gått upp i storlek, det hade jag kanske gjort annars också. Dels att utställningen är i ett skapligt stort rum, det gör ju att man kan jobba lite större. Och att jag har med mig stipendiet gör ju att jag inte behöver tänka på försäljning, så då kan jag ju jobba lite friare.